

ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Кулаковський Роман Миколайович

здобувач вищої освіти III курсу Факультету підготовки
фахівців для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Науковий керівник: Плахотний Артем Павлович

Старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки ФПФПД
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Проблема недотримання або ігнорування професійної етики окремими працівниками міліції в сучасних умовах визначає зовнішні негативні риси міліції загалом та зумовлює появу таких негативних явищ, як корупція, професійна некомпетентність, зловживання службовим становищем, порушення прав і законних інтересів громадян тощо. Досить часто внаслідок некомпетентності, професіоналізму, бездушності та моральної розбещеності окремих працівників, хибної практики розкриття злочинів і досягнення позитивних результатів усіма способами, в ОВС все ще трапляються поодинокі випадки перевищення влади та повноважень, фізичне насильство, знущання та катування особи, яка затримана або підозрюється у вчиненні злочину чи правопорушення.

Говорячи про професіоналізм поліцейського, хочу наголосити, що до сьогодні в теорії та практиці права немає єдиного погляду на це явище. Так, О. Подольська визначає професіоналізм як сукупність знань, умінь і навичок, які дають змогу виконувати відповідні професійні функції [3, С. 160]. На думку В. Лапшиної, під професіоналізмом слід розуміти «не лише високий рівень знань, умінь і результатів діяльності, а й певну систему організації свідомості» [2, С. 60].

Це означає, що під професіоналізмом розуміється система особистісних цінностей особистості, в тому числі високих моральних цінностей, завдяки яким вона реалізує свої професійні знання, уміння та навички. Проте основою «системи організації свідомості» завжди була і є мораль як найважливіша частина світогляду людини, що визначає її погляди на добро і зло, доцільну і неадекватну поведінку в конкретних ситуаціях. В останні роки дедалі чіткішою стає ідея пріоритетного розвитку поліцейської етики як теоретичної основи високоморальної поведінки особистості [1, с.8].

Найчастіше саме моральність поліцейського, тобто відповідність ним нормам моралі, визначає напрямок його поведінки. До поліцейського висувається ряд моральних вимог, яким він повинен відповідати і постійно вдосконалюватися. Це людяність, толерантність, справедливість, почуття обов'язку, мужність, відвага, наполегливість, чесність, патріотизм [4, С. 16]. Рішення поліцейського прийняти те чи інше рішення завжди супроводжується моральним вибором, який завжди передбачає відмову від суто особистих задоволень в ім'я збереження моральної гідності.

Звісно, міліція, як інструмент забезпечення правопорядку в суспільстві, не може бути кращою за суспільство і саму владу, бо вона виходить із цього суспільства. Вона не може бути вищою за цю «шкалу» моральних цінностей і цей варіант морального вибору, який масово тиражується і відтворюється владою, але поліцейські (якщо вони хочуть мати владу і довіру суспільства і підтримувати її в суспільства в

майбутньому) повинні наполегливо працювати над собою, поступово і постійно підвищуючи свій моральний рівень і тим самим привчаючи громадян до правомірної поведінки. Тому найважливішим елементом іміджу майбутнього міліціонера має бути його моральна свідомість у поєднанні з професійною освітою та професійним досвідом.

Водночас для формування та підтримки такої свідомості при вихованні моральної свідомості доцільно здійснювати такі дії:

- з метою підвищення мотивації до збереження високих моральних цінностей запровадити відповідні конкурси серед особового складу Національної поліції, в яких окремо оцінюється моральна складова та творча діяльність (літературні, музичні та інші творчі конкурси, вистави, виставки тощо);

- провести окремі заняття з особовим складом щодо неприйняття ненормативної лексики, поваги до підлеглих та керівництва, розмістити в підрозділах ОВС відповідні стенди, дошки пошани, «куточки творчості працівників»;

- організовувати регулярні зустрічі працівників з творчими особистостями (поетами, художниками та ін.), працівниками архіву та музею;

- активізувати роботу в національно-патріотичній сфері, розмістити відповідні матеріали, «картки пам'яті», інформаційні та історичні джерела в підрозділах ОВС, у тому числі: про історію командування, видатних працівників тощо.

Тому справжнім знавцем своєї справи може стати лише той, хто оцінює свою поведінку не лише з точки зору державного права, а й з точки зору внутрішнього права совісті та честі. Тому автор порушив питання про необхідність подальшої наукової розробки в обраній темі.

Список використаних джерел:

1. IASP. Ethics Training in Law Enforcement. 1999. URL: <http://www.theiasp.org/pubinfo/ethicstraining.html> (дата звернення: 22.11.2023).
2. Лапшина В. Л. До питання про сутність феномену професіоналізму правоохоронця // Становлення, розвиток відомчої освіти та науки, основні напрямки удосконалення підготовки кадрів органів внутрішніх справ України : матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 18 січ. 2000 р.) / ред. А. С. Тяпкін ; Ун-т внутр. справ. Харків, 2000. С. 60–66.
3. Подольская Е. А. Ценностные ориентации и проблема активной личности. Харьков: Основа, 1991. 162 с. 4. Профессиональная этика сотрудников правоохранительных органов: учеб. пособие / под ред. Г. В. Дубова и А. В. Опалева. 2-е изд. М., 2000. С. 16–17.